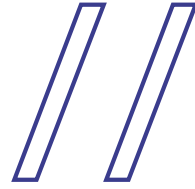

Antisemitizmas Lietuvoje

Remdamiesi pateiktu vaizdo siužetu,
paaiškinkite, kaip suprantate sąvoką
antisemitizmas

<https://youtu.be/mvk4ULgJVnw>

Žiūrėti vaizdo įrašo dalį tik nuo **00:00** iki **02:13**

Likusi vaizdo įrašo dalis skirta kitais užduočiai atlikti (13 skaidrė)

02

Tarptautinio Holokausto atminties aljanso (angl. IHRA) oficialus antisemitizmo apibrėžimas:

Antisemitizmas yra tam tikra samprata apie žydus, kuri gali pasireikšti neapykanta žydams.

Žodinės ir fizinės antisemitizmo apraiškos yra nukreiptos į žydus arba nežydų tautybės asmenis ir (arba) jų nuosavybę, žydų bendruomenės institucijas ir religinius objektus.

IHRA 03

Trumpa žydų tautos istorija Lietuvoje

1 paveikslas – Aut. Artūras Slapšys „Gediminas“

Kunigaikštis Gediminas suteikia žydams pirmąsias privilegijas

Trumpa žydų tautos istorija Lietuvoje

Lietuvos žydų savivaldos aukščiausia institucija Vaadas ne tik sprendė juridinius, fiskalinius, socialinius, edukacinius, religinius klausimus, bet ir normino santykius šeimoje, rūpinosi religinės ir kultūrinės asimiliacijos prevencija, ribojo papuošalų kiekį, nustatė rabinų algas.

- ⬡ Kunigaikštis Gediminas suteikia žydams pirmąsias privilegijas
- ⬡ XVII-XVIII a. susiformuoja pirmoji žydų savivaldos institucija - Vaadas

Trumpa žydų tautos istorija Lietuvoje

Kauno gubernijos gyventojai pagal gimtąją kalbą (1897)

Gimtoji kalba	Gyventojų skaičius	Gyventojų dalis (%)
lietuvių	1 019 714	66,0
iš jų žemaičių	44 500	2,8
rusų	74 554	4,8
baltarusių (gudų)	37 798	2,5
žydų	212 028	13,7
lenkų	139 678	9,0
latvių	35 188	2,3
vokiečių	21 762	1,4
totorių	1 612	0,1
kitos	2 230	0,2
iš viso	1 544 564	100

- ⬡ Kunigaikštis Gediminas suteikia žydams pirmąsias privilegijas
- ⬡ XVII-XVIII a. susiformuoja pirmoji žydų savivaldos institucija - Vaadas
- ⬡ XIX a. pab. žydai tampa didžiausia etnine mažuma lietuviškose žemėse

Veiksniai, lėmę priešiškus žydams XX a. pirmojoje pusėje:

XX a.

Lietuvių ir žydų nenoras pažinti vieniems kitus

Susidarę ekonominiai skirtumai

Žydų nedalyvavimas valstybės administracijoje

Kalbiniai skirtumai

Išaugusi totalitarinių valstybių įtaka

//

07

Pavyzdžiai įrodantys lietuvių priešiškus žydams:

1939 01 24

Žydams išdaužė langus. Tauragėje sausio 20 d. naktį buvo išdaužyti trijų sinagogų langai, Stoties gatvėje išdaužti keturių langų 8 stiklai, Kudirkos gatvėje – dviejų langų 7 stiklai ir Bažnyčios gatvėje – vienas stiklas.

Be to, šiomis dienomis Tauragėje lietuvių pradžios mokyklos mokinys išdaužė žydų mokyklos lango du stiklus.

Š. m. liepos mėn. 16 d. Laisvės al. ir Prezidento gatvių kampe sulaikyta pil. Steponavičiūtė Liudvika, gyv. Ariogalos gatvė 12 nr., už tai, kad šūkavo, kad krautuvininkai pardavinėja prekes tik žydams, kad ateis Hitleris ir visiems žydams nupjaus galvas. Įtariamoji drauge su pranešimu perduota Valstybės saugumo departamentui.

BROLI TAUTIETI,
BENT KARTĄ PAŽINKIME SAVO ENGĖJUS IR IŠNAUDOTOJUS ŽYDUS.
NEKRAUKIME JIEMS TURTŲ - NEPIRKIME PAS JUOS.
KIEKVIENAME ŽINGSNYJE PERSEKIOKIME ŽYDUS - JIE TAUTOS
IŠDAVIKAI. GANA SVETIMIEMS ŠEIMININKAUTI LIETUVOJE.
Skaityk ir visiems pasakyk

Prie Paverdžio 128
BROLI TAUTIETI,
BENT KARTĄ PAŽINKIME SAVO ENGĖJUS IR
IŠNAUDOTOJUS ŽYDUS. NEKRAUKIME JIEMS
TURTŲ - NEPIRKIME PAS JUOS.
KIEKVIENAME ŽINGSNYJE PERSEKIOKIME ŽYDUS
- JIE TAUTOS IŠDAVIKAI. GANA SVETIMIEMS
ŠEIMININKAUTI LIETUVOJE.
Skaityk ir visiems pasakyk.

1939 03 21

Kine paleido ašarinių dujų. Vakar po 18 valandos Kauno „Metropolitaino“ kine demonstruojant žydišką filmą „Aš noriu būti motina“ kažkas paleido ašarinių dujų. Išvėdinus salę demonstravimas buvo tęsiamas toliau. Kas dujas paleido tuo tarpu nenustatyta.

Krigeris Faivelis, gyv. Laisvės alėja 57 nr., nusiskundė, kad š. m. liepos mėn. 7 d. apie 18 valandą jam laiveliu važinėjant su draugais ir važiuojant pro Jachtklubą pil. Zachapskienė Emilija, gyv. Vandens klube, juos apipylė vandeniu, mėčiusi į juos akmenimis ir įvairiai koliojusi bei šaukusi: „Važiuoja žydai, muškit juos ir panašiai“. Tiriama.

10

Holokaustas

1942 m.

Vilniaus geto pagrindiniai vartai. 1942 m.

Nuotrauka: Vilniaus geto pagrindiniai vartai. Rūdninkų g. ir Visų Šventųjų g. kampas, 1942 m.
D.Artzt nuotr. Nuotrauka iš Lietuvos žydų muziejaus archyvo.

11

Kaip manote, ar šiandien
pasaulyje vis dar galima
susidurti su
antisemitizmu atvejais?

13